

Ehkäisevä päihdetyö

Järvenpään malleja

*Ohmisteensa
näköinen
kaupunki.*

Alkoholin käytön puheeksi ottaminen, mini-interventio

LÄÄKÄRI AINA

- Ennen masennuslääkityksen aloittamista
- Ennen nukahtamis/rauhottavan lääkkeen aloittamista, Ajokorttitarkastus

LÄÄKÄRI KLIINISEN TILANTEEN PERUSTEELLA

- Rytmihäiriöt
- INR heittely
- Triglyseridit , MCV tai maksaentsyymit koholla
- Toistuvia poissaoloja, pikkuvaivoja
- uusi flimmeri

SAIRAANHOITAJA AINA:

- Uusi RR potilas, diabetes + MBO, VARPU
- Uusi muistihäiriöpotilas/MMSE teon yhteydessä

SAIRAANHOITAJA KLIINISEN TILANTEEN PERUSTEELLA

- RR+ MBO vuosikontrolli
- DM vuosikontrolli tai huono tasapaino
- toistuvia poissaoloja, pikkuvaivoja
- vamma+ alko, suturan poisto/ kipsin poisto
- viitteitä riskikäytöstä

KOTIHOIDOSSA AINA :

Lääkäri: vuosikontrolli

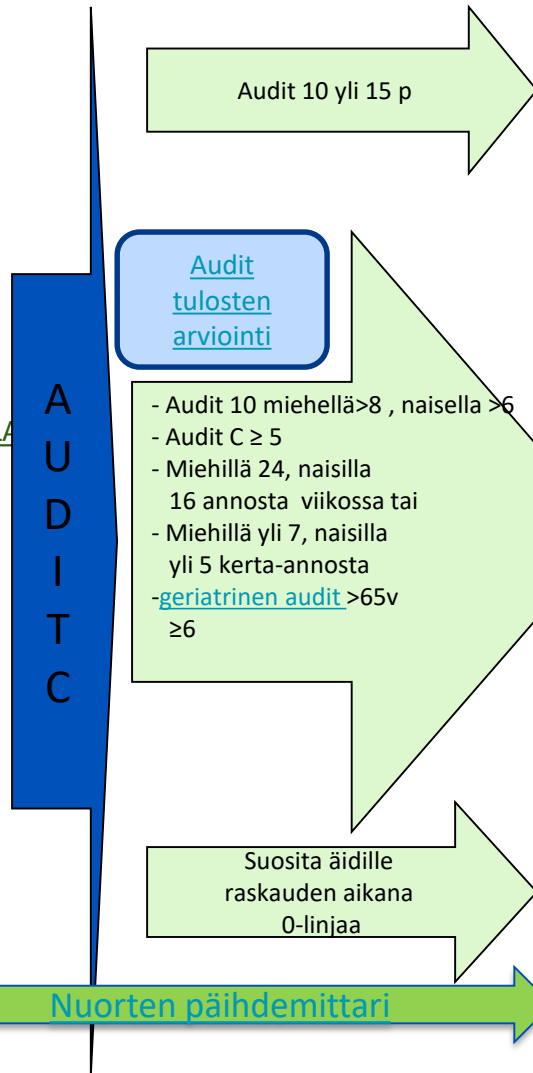
Hoitaja: ikävarpu ja EHKO ja tarvittaessa, jos epäily

TERVEYSNEUVONNASSA AINA:

- Äitiysneuvolan ensikäynti äidille (isälle jos paikalla)
- E-pillerin aloitus
- Lastenneuvola 4kk äidille (isälle jos paikalla)
- KouluTH 5+8 . Luokkalaisille
- Kutsuntatarkastus
- OPHT, terveystarkastus (+jos viitteitä käytös)

TYÖTERVEYSHUOLLOSSA AINA:

- työkykyarviot, työhöntulotarkastus
- ikäryhmätarkastus,

Epäily vahvasta riippuvuudesta
Ohjaa /Konsultoi A-klinikkaa/
Päihdehoitajaa

Audit pisteet merkataan toimintakyky-osioon. Muut kommentit työntekijä merkitsee sinne mihin yleensäkin kirjaa.

Mini-interventio

Riskikulutuksen toteaminen
Esitä huolestumisesi
Kannusta muutokseen
Sovi tavoitteesta

Tarvittaessa lääkäri tai päihdehoitaja
lab: gammaGT, MCV, CDT, ALAT

Sovi tarpeen mukaan seuraava tapaaminen/soitto tai ota asia puheeksi seuraavan kontaktin yhteydessä

Muut vaihtoehdot: A-klinikka,
Keskiuudenmaan päihdepysäkki,
AA-ryhmät, Naistenkartano

Anna mukaan
"Vähennä vähäsen" opas

Mini-interventio

Frames-lyhytneuvonnan raamit

Frames = Feedback, Responsibility, Advice, Menu, Empathy, Self-Efficacy)

- Yksilöllinen palaute suhteutettuna asiakkaan tilanteeseen
- Keskustelu mahdollisesta muutoksesta
- Asiakas tekee itse päätöksen, ottaa vastuun alkoholinkäytön vähentämisestä tai lopettamisesta
- Valmius alkoholinkäytön muutokseen
- Asiakasta tuetaan löytämään vaihtoehtoisia toimintatapoja alkoholinkäytön vähentämiseksi
- Empatiaa ja reflektointia
- Motivoiva ohjaus antaa rohkeutta ja uskoa tavoitteiden saavuttamisessa
- anna opas: hallittua juomista

Mini-interventio: keskustelu

- Normalisoi alkoholista puhumista
- Yhteenvedo löydöksistä (viikkokulutus, AUDIT, lab)
- Kerro riskikulutuksen rajoista
- Potilaan alkoholinkulutus suhteessa väestöön
- Alkoholin mahdollinen yhteys oireisiin ja löydöksiin
- Riskikulutuksen haitat/ vähentämisen hyödyt
- Tavoitteiden löytäminen potilaan kanssa
- Potilaan ajatukset juomisesta
- "tällaisten oireiden esiintyessä pyydän potilasta aina täyttämään alkoholin käyttöön liittyvän kyselyn."
- Suomessa on yli 500 000 alkoholin suurkuluttajaa.
- Alkoholi voi vaikuttaa terveyteen vaikka ei olisikaan alkoholisti.
- Saat tästä (AUDIT) 12 pistettä. Tämä viittaa siihen, että juomisen vähentämisellä voisi olla suotuisa vaikutus oireisiisi ja yleensä terveyteesi.
- Alkoholi voi nostaa verenpainetta tai heikentää verenpainelääkkeiden tehoa.
- Mikä olisi mielestäsi mahdollinen tapa vähentää juomamääriäsi?
- Voisitko kokeilla sitä?
- Mitä ajattelet juomisestasi?

Ehkäisevän päihdetyön monialainen asiantuntijaryhmä (lasten ja nuorten palvelut)

- Koulutusjohtaja
- Nuorisopalveluiden palvelupäällikkö
- Nuorisopalveluiden asiantuntija
- Mielensterveys- ja päihdetyön päällikkö
- Perhesosiaalityön johtaja
- Kouluikäisten ja opiskelijoiden palveluiden päällikkö
- Perhetyön päällikkö
- Perhetukikeskuksen päällikkö
- Pienten lasten palvelujen palvelupäällikkö
- Lastensuojelun päällikkö
- Sosiaalipäivystyksen päällikkö
- Perusopetusjohtaja
- Yläkoulujen rehtorit
- Perusopetuksen erityisasiantuntija
- Itä-Uudenmaan poliisi
- Järvenpään seurakunnan nuorisopastori
- Nuovo (nuorten matalankynnyksen päihdepalvelut)

Tiedon kerääminen
Ilmiöiden esille nostaminen
Toimenpiteiden suunnittelu
Arviointi

Esimerkki asiantuntijaryhmän toiminnasta

Koulujen päättymispäivä 2017

- Päihteetön tapahtuma Rantapuistossa
- Osana Suomi 100 tapahtumia
- Vähän osallistujia
- Nuoret viettivät aikaansa muualla
- Runsasta alkoholin käyttöä

Koulujen päättymispäivä 2018

- Nuorisotalolla pidennetty aukiolo ja erilaista toimintaa (päihteetön tapahtuma)
- Jalkaudutaan eripuolilla Järvenpäästä
- Yhteistyössä SPR:n kanssa selviämisasema

Ehkäisevä päihdetyö perusopetuksessa

- Opetussuunnitelmaan kirjattu yhteistyö mm. koulunuorisotyön ja poliisin kanssa
- 6.lk : Päihdekupla, toiminnallinen päihdekasvatusmenetelmä. Toteuttajina nuorisopalvelut, Elämäni Sankarit ry, Seurakuntaopiston opiskelijat, Järvenpään seurakunta, oppilashuolto, liikuntapalvelut
- Elämäni Sankarit ry toteuttaa yläkoulujen opettajille infotilaisuuksia päihteistä ja nuorten päihteidenkäytön tilanteesta Järvenpäässä, sekä vastaavat tilaisuudet erikseen rehtoreille
- Ehjä ry toteuttaa Hubu –tunnit 8. luokkalaisille. Lisäksi Kuuma++ alueella koulutusta nuorisotyöntekijöille

Koulunuorisotyö yläkouluissa

- 7.lk : Luokkien ryhmäyttämiset
- 8.lk : Teematunnit
- Yksilötyötä ja luokkavierailuja erikseen sovittaessa
- Säännöllinen välituntitoiminta kouluilla (yhteistyössä Liikkuva Koulu ja Taidepolut –hankkeiden kanssa)

Koulujen perhetyö

- 5 ohjaajaa
- Yksilöllinen perhetyö
- Opehuonevierailut säännöllisesti (konsultaatiomahdollisuus)
- Friends -ryhmät

